

คู่มือการปฏิบัติงาน

การจัดตั้ง รวมถึง เลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑

กระทรวงศึกษาธิการ

จัดทำโดย
นางมณฑาทิ ดั่งอึ้ง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

กลุ่มนโยบายและแผน

การจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน) งานจัดตั้ง ยุบรวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
๓. ขอบเขตของงาน
 - ๓.๑ การจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ๓.๒ การยุบรวม เลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ๓.๓ การรับและโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. คำจำกัดความ การจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกสถานศึกษา และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
หมายถึง การจัดตั้ง รวมหรือ เลิก สถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. ๒๕๕๐ รวมถึงการดำเนินการขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา
๕. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน
 - สพ.จัดประชุมพิจารณาภายใน ๑๔ วัน เพื่อจัดส่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาอนุมัติ
 - ศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี ดำเนินการพิจารณา ๓๐ วัน
 - สำนักงานเขตพื้นที่จัดทำประกาศการ รวม หรือเลิกสถานศึกษา ๑ วัน ถ้าเป็นไปตามเกณฑ์
 - ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ พ.ร.บ การจัดการเรียนรวม เลิก สถานศึกษา ๒๕๕๐ ต้องนำเข้าไปประชุม กคศ. ประมาณ ๓๐ วัน
๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
 - ๖.๑ ศึกษาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐานการขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา
 - ๖.๒ ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษา และความต้องการด้านโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาของประชากรวัยเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษาและจังหวัด
 - ๖.๓ จัดทำแผนจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก การขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๖.๔ ดำเนินการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก การขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและโอนสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
 - ๖.๕ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน

สารบัญ

	หน้า
แนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	๑
แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑
แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓
แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๑
ภาคผนวก	
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐	

แนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิก
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๖ง
เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามระเบียบ
ดังกล่าวเป็นไปอย่างเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำ
แนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือ เลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายการจัดตั้ง

หมายถึง การจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนการจัดตั้งสถานศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่
การศึกษา ดังนี้

๑. สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นในชุมชนใดต้องมีจำนวนนักเรียน ดังต่อไปนี้

๑.๑ ระดับประถมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนในแต่ละรายอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนมาเข้าเรียนถ้ามี
นักเรียนในแต่ละรายอายุไม่ถึงยี่สิบห้าคน แต่มากกว่าสิบคน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะมาเข้าเรียนชั้นละไม่น้อยกว่าแปดสิบคน
แต่มากกว่าสี่สิบคน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น

๒. สถานที่ที่จะจัดตั้งสถานศึกษาต้องเป็นที่ดินที่มีหลักฐานอนุญาตให้ใช้ตามประเภทของที่ดิน
อย่างถูกต้องจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าไร่

๓. สถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องอยู่ห่างจากสถานศึกษาประเภทเดียวกัน ที่ตั้งอยู่เดิมไม่น้อยกว่า
หกกิโลเมตรตามเส้นทางคมนาคม

๔. ให้บุคคล นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้งสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาถ่วงดุลคำร้องตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือในกรณีทางราชการเห็นว่ามีควมจำเป็น
ต้องจัดตั้งสถานศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
เพื่อพิจารณาอนุญาต

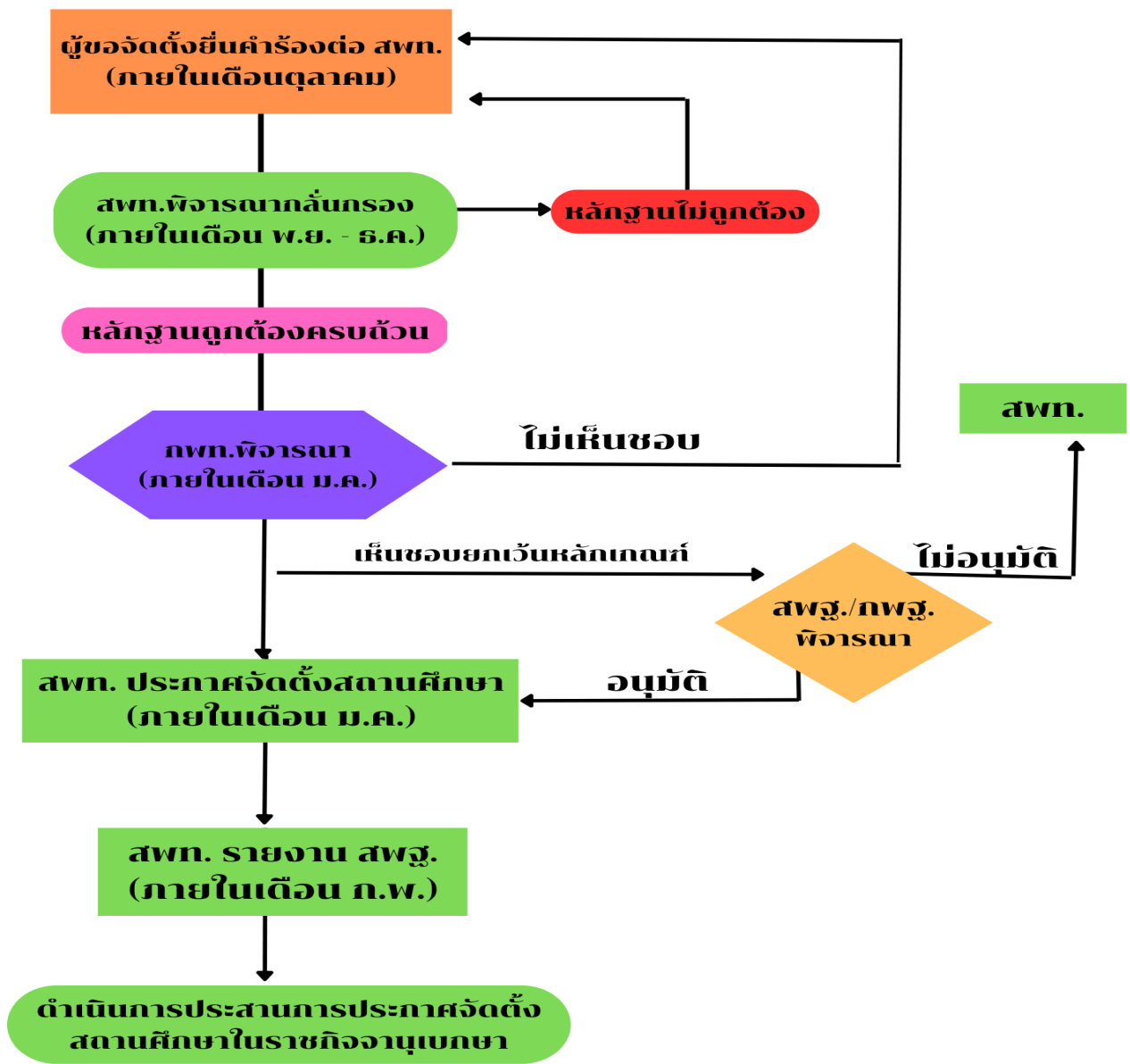
๖. ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอนุญาตการจัดตั้งสถานศึกษา

๗. เมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอนุญาตแล้ว ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศจัดตั้ง
สถานศึกษา และให้จัดระบบส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

๘. ในท้องที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่นหรือท้องที่ที่มีความจำเป็นพิเศษ หากไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นได้ ให้ขออนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงงบประมาณ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของการจัดการศึกษา

๙. การจัดตั้งสถานศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

แผนภูมิขั้นตอนการจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายการรวม

หมายถึง รวม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายว่า การนำนักเรียนในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ใกล้กันตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปมาเรียนรวมกัน โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น เพื่อให้การบริหารและจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพเกิดผลดีแก่ผู้เรียนทั้งในด้านสิทธิ โอกาสและคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเรียนรวมเพื่อบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนสามารถเลือกพิจารณาตามบริบทและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน แบ่งเป็น

๑. รูปแบบการเรียนรวมทั้งโรงเรียนหรือเรียนรวมทุกชั้น

หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กนำนักเรียนทุกชั้นเรียนไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลักที่มีความพร้อม และอยู่ใกล้เคียง

๒. รูปแบบการเรียนรวมบางชั้น/หรือบางช่วงชั้น

หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กนำนักเรียนบางชั้น หรือบางช่วงชั้น ไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลักที่มีความพร้อมและอยู่ใกล้เคียง

๓. รูปแบบการเรียนรวมบางวิชา

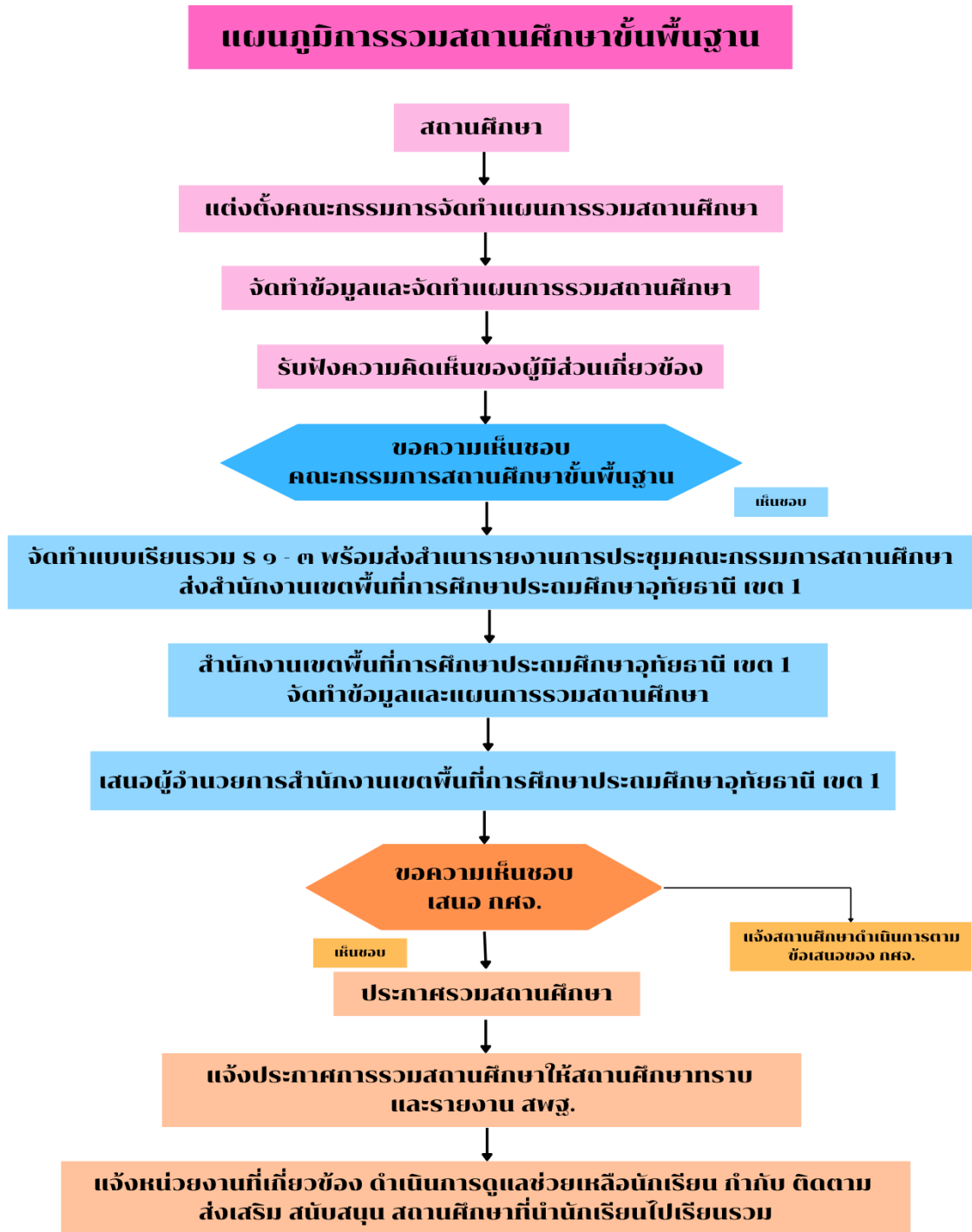
หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กนำนักเรียนไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลักที่มีความพร้อม และอยู่ใกล้เคียงในบางวิชา

๔. รูปแบบการเรียนรวมแบบโรงเรียนเครือข่าย

หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กตั้งแต่สองโรงเรียนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้แต่ละโรงเรียนรับผิดชอบ

๕. รูปแบบเรียนรวมแบบศูนย์เรียนรวม

หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กตั้งแต่ ๒ โรงเรียนขึ้นไป นำนักเรียนทุกชั้นเรียนไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลัก แต่ใช้อาคารเรียนของทุกโรงเรียน

แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษา

ระดับสถานศึกษา

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณารวมสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนและแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบการรวมสถานศึกษา ตามแบบข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

๒. การจัดทำแผนการรวมสถานศึกษา สถานศึกษาร่วมกันจัดทำแผนการรวมสถานศึกษา โดยมีผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ร่วมกันดำเนินการตามแบบการรวมสถานศึกษา

๓. การรับฟังความคิดเห็น สถานศึกษาที่จะร่วมกันดำเนินการประชาสัมพันธ์และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน และการจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามแบบสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งในการรับฟังความคิดเห็นนี้จะมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน

๓.๒ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

๓.๔ ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า

๓.๕ ผู้นำทางการศึกษา ผู้นำศาสนา

๔. การเสนอแผนการรวมสถานศึกษา สถานศึกษาที่จะร่วมกันเสนอแผนการรวมสถานศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดส่งแผนการรวมสถานศึกษาให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ให้สถานศึกษาดำเนินการรวมสถานศึกษา

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแนวทางตามที่กำหนดไว้ในหมวดที่ ๒ ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดตั้ง รวม หรือเลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๐ เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

๒. การจัดทำแผนการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบข้อมูลบริบทในการจัดการศึกษา และ School Mapping ในเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละปี เพื่อพิจารณาว่าควรมีการรวมสถานศึกษาใดภายในเขตพื้นที่การศึกษา และจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ตามแบบข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และแจ้งสถานศึกษาที่จะร่วมกัน

๓. การรับฟังความคิดเห็น สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน และจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ตามแบบสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งในการรับฟังความคิดเห็นนี้จะมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน

๓.๒ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

๓.๔ ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า

๓.๕ ผู้นำทางการศึกษา ผู้นำศาสนา

๔. การเสนอแผนการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเสนอเอกสารหลักฐาน แผนการรวมสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยที่ประชุมจะมีมติเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีมติที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เห็นชอบอนุญาตให้รวมสถานศึกษา ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศรวมสถานศึกษา

๔.๒ กรณีมติที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ไม่เห็นชอบให้รวมสถานศึกษา เนื่องจากแผนการรวมไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ แต่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาเห็นความจำเป็น โดยมีเหตุผลตามข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้งรวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๐ ให้นำเสนอขออนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ความเห็นชอบการรวมสถานศึกษา โดยให้มีผลก่อนวันเริ่มต้นการศึกษา ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

๕. การรวมสถานศึกษา เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการรวมสถานศึกษา และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาติดตามช่วยเหลือนักเรียนและสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๖. การรายงานการรวมสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานการรวมสถานศึกษา พร้อมประกาศให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวัน หลังจากประกาศ

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. รับทราบการประกาศรวมสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. นำเสนอการรวมสถานศึกษาในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเสนอ ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๐ และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๓. ประสานการปรับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในส่วนกลาง และวางแผนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร และอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของสถานศึกษาที่รวมกัน

- **การดำเนินงานหลังจากรวมสถานศึกษา**

การบริหารจัดการการเดินทางไปเรียนรวม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้ง และจัดสรรงบประมาณ สำหรับชดเชยค่าเดินทางแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ค่ายานพาหนะ ค่าจ้างเหมาบริการ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับสถานศึกษา

โรงเรียนมารวมดำเนินการในช่วงระยะเวลาที่อยู่ระหว่างการรวม และเมื่อมีการประกาศรวมแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนหลักดำเนินการดังนี้

๑. จัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนโรงเรียนมารวม ประกอบด้วย

- ๑.๑ รายชื่อนักเรียนจำแนกเป็นรายชั้นโดยมีเลข ๑๓ หลักกำกับ
- ๑.๒ พื้นที่เขตบริการโรงเรียนมารวม ทั้งต้องนำไปปรับรวมเป็นพื้นที่บริการของ โรงเรียนหลัก
- ๑.๓ ประชากรวัยเรียน ที่ต้องได้รับการศึกษาในพื้นที่เขตบริการโรงเรียนมารวม
- ๑.๔ ระยะทาง สภาพการคมนาคมจากบ้านไปโรงเรียนหลัก
- ๑.๕ วิธีการเดินทางของนักเรียนเป็นรายคน
- ๑.๖ รายชื่อประชากรวัยเรียนที่จะเข้าเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมารวม

ในแต่ละปีการศึกษา

๒. สนับสนุนงบประมาณค่าพาหนะนักเรียนสำหรับการบริหารจัดการโรงเรียนมารวม ดังนี้

๒.๑ สำหรับนักเรียนของโรงเรียนมารวมที่มาเรียนโรงเรียนหลัก

๒.๒ สำหรับนักเรียนที่เข้ามาใหม่ในปีการศึกษาต่อ ๆ มา ที่มีอายุเข้าเกณฑ์ระดับปฐมวัย และเข้าเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตบริการของโรงเรียนมารวมให้ได้รับค่าพาหนะ จนจบการศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียนหลัก

๓. กรณีนักเรียนไม่ได้ไปเรียนที่โรงเรียนหลักแต่ไปเรียนที่โรงเรียนอื่นในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันให้โรงเรียนนั้นเสนอขอของบประมาณ

๔. รายงานผลการใช้งบประมาณค่าพาหนะนักเรียน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. แผนที่การศึกษา (School Mapping) กำหนดพื้นที่บริการโรงเรียนหลักและโรงเรียนมารวม

๒. ตรวจสอบ / วิเคราะห์ ข้อมูลที่โรงเรียนรวมเสนอขอของบประมาณ

๓. เสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

๔. แจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้โรงเรียนทราบ

๕. นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและรายงานผล

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ตรวจสอบ / วิเคราะห์ ข้อมูลที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอขอของบประมาณ

๑.๑ จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒ นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย

๑.๓ นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอสนับสนุนค่าพาหนะนักเรียนในปีต่อ ๆ ไปที่มีชื่อในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมารวมหรือโรงเรียนที่ถูกเลิก

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณทางการบริหารจัดการการเดินทาง ของนักเรียนไปเรียนกรณีรวม

๒.๑ กรณีค่าพาหนะ

๒.๑.๑ จัดสรรให้ตามระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนหลัก กรณีการคมนาคมสะดวก

(๑) ไม่เกิน ๓ กิโลเมตร คนละ ๑๐ บาทต่อวัน

(๒) มากกว่า ๓-๑๐ กิโลเมตร คนละ ๑๕ บาทต่อวัน

(๓) มากกว่า ๑๐ กิโลเมตรขึ้นไป คนละ ๒๐ บาทต่อวัน จำนวน ๒๐๐ วัน

ต่อคนต่อปีการศึกษา

๒.๑.๒ จัดสรรให้ตามระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนหลัก กรณีการคมนาคมในพื้นที่

พิเศษตามระเบียบกระทรวงการคลัง

(๑) เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินตามข้อตกลงกับกระทรวงการคลัง

(๒) จำหน่ายยานพาหนะรับส่งนักเรียน เช่น กรณีเช่าเหมาเรือเป็นลำ

เช่าเหมารถยนต์ เป็นต้น

๒.๒ กรณีค่าจ้างเหมาบริการ

๒.๒.๑ จัดสรรค่าจ้างเหมาบริการให้โรงเรียนมารวมหรือโรงเรียนหลัก บริหารจัดการ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม จ้างเหมาพานพาหนะรับส่งนักเรียนจากโรงเรียนมารวม

๒.๒.๒ จัดสรรให้ผู้ปกครองที่รับส่งนักเรียนไปโรงเรียนหลัก

๒.๓ กรณีจัดสรรยานพาหนะให้โรงเรียนหลักหรือกรณีที่ได้รับบริการจากยานพาหนะสำหรับรับ - ส่งนักเรียน

๒.๓.๑ จัดสรรจักรยานสำหรับนักเรียนบ้านไกล เพื่อทดแทนค่าพาหนะ

๒.๓.๒ จัดสรรยานพาหนะ เช่น รถยนต์ เรือ ให้โรงเรียนหลักเพื่อใช้รับ - ส่งนักเรียน จัดสรรค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าบำรุงรักษายานพาหนะให้กับโรงเรียนหลักที่ได้รับการจัดสรรยานพาหนะหรือ ได้รับบริจาค

- การบริหารการเงิน พัสดุ ที่ดิน อาคารสถานที่และสินทรัพย์อื่น

การรวมโรงเรียนขนาดเล็กจะต้องมีแนวทางการบริหารจัดการ เงิน พัสดุและทรัพย์สินและกำหนดบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. แนวทางการบริหารการเงิน พัสดุ และทรัพย์สิน ประกอบด้วย

๑.๑ การบริหารการเงินและงบประมาณ

๑) โรงเรียนมารวม จัดทำข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครู บุคลากร ที่ไปปฏิบัติงานในโรงเรียนหลัก รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบและรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบต่อไป

๒) โรงเรียนมารวมร่วมกับโรงเรียนหลัก ตรวจสอบและจัดทำบัญชีทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้สิน และการผูกพันทั้งหมดตามระเบียบของทางราชการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๓) เงินอุดหนุนรายหัวนักเรียน ให้จัดไปตามตัวนักเรียน โดยโอนเข้าบัญชีโรงเรียนหลักหรือโรงเรียนอื่นที่นักเรียนไปเรียนรวม

๔) เงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินรายได้โรงเรียน สิทธิ หนี้และ การผูกพันให้โอนให้โรงเรียนหลัก

๕) เงินงบประมาณจากส่วนราชการอื่น เช่น งบประมาณโครงการอาหารเสริม (นม) โครงการอาหารกลางวัน ให้แจ้งส่วนราชการเจ้าของงบประมาณทราบเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบของส่วนราชการนั้นต่อไป

๖) เงินที่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินไฟดำเนินการนำส่งโดยเร็ว

๑.๒ การบริหารการพัสดุ

๑) วัสดุ ครุภัณฑ์ โอนให้โรงเรียนหลัก หรือจำหน่ายตามสภาพของวัสดุ ครุภัณฑ์

๒) ที่ดิน

(๑) กรณีโรงเรียนมารวมได้รับอนุญาตใช้ที่ดินของส่วนราชการหรือ หน่วยงานอื่น เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ หรือวัด ให้ตรวจสอบการถือกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง รวมทั้งเอกสารสิทธิ์ รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประสานงานกับส่วนราชการ / หน่วยงานเจ้าของที่ดินดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะของส่วนราชการ/หน่วยงานเจ้าของที่ดินนั้น ๆ

(๒) กรณีโรงเรียนมารวมได้รับบริจาคที่ดิน ให้ตรวจสอบสภาพการถือกรรมสิทธิ์ เอกสารสิทธิ์ รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณีโอนให้โอนให้โรงเรียนหลัก กรณีจำหน่าย ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การบริหารจัดการและ ขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) กรณีขอใช้ที่ราชพัสดุ

โรงเรียนมารวมตรวจสอบสิทธิครอบครองหรือสิทธิการใช้เอกสารสำคัญการขอใช้ การอนุญาต แล้วรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบและปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งกรณีขอใช้ประโยชน์และไม่ขอใช้ประโยชน์

๓) ทรัพย์สินอื่น ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยโอนให้โรงเรียนหลัก

๔) เอกสารสำคัญ ให้โอนให้โรงเรียนหลัก

ทั้งนี้ เมื่อมีการรวมหรือเลิกโรงเรียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการให้โรงเรียนมารวมและโรงเรียนหลักตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี ตลอดจนโอนหรือจำหน่ายให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๒. การกำหนดบทบาท หน้าที่ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๒.๑ ระดับโรงเรียน

ในระยะเริ่มแรกก่อนมีการประกาศรวมโรงเรียน ให้โรงเรียนมารวมนำวัสดุ ครุภัณฑ์ มาใช้ประโยชน์ร่วมกันที่โรงเรียนหลัก และดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ ๑ การเตรียมการให้โรงเรียนมารวมกับโรงเรียนหลัก ทำบัญชีทรัพย์สิน อาคาร สถานที่ทั้งหมด ทั้งมีมูลค่าทางบัญชีหรือไม่มีมูลค่าทางบัญชี ที่ยังคงสภาพการใช้งานอยู่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๒ การส่งมอบ ให้ส่งมอบบัญชีทรัพย์สินให้โรงเรียนหลักโดยเร็ว นับแต่วันที่มีประกาศการรวมโรงเรียนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับส่งงานในหน้าที่ราชการ พ.ศ.๒๕๒๕ และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๑๐๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการมอบโอนพัสดุ

ขั้นที่ ๓ การดำเนินการหลังการส่งมอบ

๑) ให้โรงเรียนที่ได้รับโอนตรวจนับและจัดทำทะเบียนพัสดุ เพื่อจัดทำหมวดหมู่พร้อมทั้งออกหมายเลขครุภัณฑ์

๒) กรณีการเงิน งบประมาณให้นำฝากธนาคารและลงบัญชีให้เป็นปัจจุบัน

๒.๒ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงิน พัสดุ ในการรวมโรงเรียน

๒) สนับสนุน กำกับ ติดตาม

๓) การดำเนินงาน และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๓ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) เสนอคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมทั้งการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ ในกรณีที่มีการประกาศ ยุบรวม เลิก โรงเรียนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

๒) สนับสนุน กำกับ ติดตามการดำเนินงาน และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายการเลิก

หมายถึง เลิก ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายว่า การเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษา

๑. ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน แล้วให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด พิจารณา

๒. ให้สถานศึกษาแจ้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๑ ปีก่อนวันเปิดภาคเรียน แรกของปีการศึกษาถัดไป

๓. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศเลิกสถานศึกษา และจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สิน และชำระบัญชีรวมถึงการดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา

๔. บรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภท ให้โอนไปอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ของสถานศึกษาอื่นตามที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกำหนด

๕. การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา (อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา)

๖. การเลิกสถานศึกษา โดยปกติควรเลิกปีละ ๑ ชั้นเรียน เริ่มตั้งแต่ชั้นต้นของสถานศึกษา เว้นแต่ มีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษ อาจเลิกปีละเกินกว่า ๑ ชั้นเรียน หรืออาจเลิกพร้อมกันทุกชั้น

๗. เมื่อเลิกสถานศึกษาจะต้องจัดให้นักเรียนในสถานศึกษาที่ถูกเลิกได้เข้าเรียนทุกคน

ระดับสถานศึกษา

สถานศึกษาใดไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอน หรือมีจำนวนนักเรียนลดลงจนไม่สามารถพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาได้ให้ดำเนินการเพื่อเลิกสถานศึกษา ดังนี้

๑. จัดเตรียม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่

๑.๑ ที่ตั้งและเขตบริการ สภาพภูมิศาสตร์ เส้นทางคมนาคม เศรษฐกิจ สังคมของชุมชน

๑.๒ ที่ดิน อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้

๑.๓ จำนวนนักเรียนปัจจุบัน ย้อนหลัง ๕ ปี อนาคต ๕ ปี

๑.๔ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา เกณฑ์อัตรากำลังครู

๑.๕ ข้อมูลคุณภาพการศึกษา ได้แก่

๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

๒) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สมศ.

๓) ผลการประเมินภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (๑๘ มาตรฐาน)

๑.๖ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม

๒. ขอความเห็นชอบการเลิกสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในเดือนสิงหาคม
๓. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและ ชุมชน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมรับฟังและให้ข้อเสนอแนะ ภายในเดือนตุลาคม
๔. รายงานสรุปการดำเนินการตามข้อ ๓ ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมทั้งส่งเอกสารภายใน ๑๕ วัน ดังนี้
- ๔.๑ แบบคำขอลีกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ๔.๒ แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน
 - ๔.๓ ข้อเสนอสรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน
 - ๔.๔ รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ๔.๕ ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ

๕. กรณีที่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด มีมติให้เลิกสถานศึกษา สถานศึกษาต้องดำเนินการดังนี้
- ๕.๑ แจ้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ ปีก่อนวันเปิดภาคเรียนแรก ของปีการศึกษาถัดไป
 - ๕.๒ จัดเตรียมส่งมอบบรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภท ให้โอนไปอยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษาอื่นตามที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หลังจากเลิกสถานศึกษา

- ๕.๓ จัดเตรียมส่งมอบทรัพย์สินและจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมถึง การดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา เพื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการต่อไป ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หลังจากเลิกสถานศึกษา

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลิกสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ แนวทางตามที่กำหนดไว้ในหมวดที่ ๓ ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน และประกาศให้ทราบโดยทั่วไป
๒. ร่วมกับสถานศึกษา จัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพสถานศึกษาภายในเดือนกรกฎาคม โดยดำเนินการ ดังนี้
 - ๒.๑ ดำเนินการเลิกสถานศึกษาที่ไม่มีนักเรียน
 - ๒.๒ สถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก เล็กมาก ที่มีแนวโน้มจำนวนนักเรียนลดลง ให้จัดทำแผน เพิ่มประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจัดทำแผนเลิกสถานศึกษาตามข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทุกปี
 ๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง และชุมชนของสถานศึกษา ที่มีการขอเลิกสถานศึกษา
 ๔. แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลก่อนนำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๕. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอความเห็นชอบเลิกสถานศึกษาต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ภายในเดือนธันวาคม

๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งมติประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดให้สถานศึกษาทราบ ภายใน ๑๕ วัน

๗. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศเลิกสถานศึกษาตามมติของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๘. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมถึงการดำเนินการ โอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา

๙. โอนการดูแลรับผิดชอบบรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภทไปยังสถานศึกษา อื่นที่เหมาะสม

๑๐. ประสานงานกับคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร

๑๑. ดำเนินการจัดให้นักเรียนของสถานศึกษาที่ถูกเลิก ได้เข้าเรียนทุกคน

๑๒. รายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ภายในเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน หลังจาก ประกาศ

๑๓. กรณีสถานศึกษาไม่มีนักเรียนหรือบุคลากร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ ทุกขั้นตอน

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. รับทราบประกาศเลิกสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. นำเสนอการเลิกสถานศึกษาในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอตามข้อ ๑๓ แห่ง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ แจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๓. ประสานการปรับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในส่วนกลาง

แผนภูมิขั้นตอนการเลิกสถานศึกษา

ກາດພບວກ

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่เห็นเป็นการสมควรกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ ประกอบกับมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ในระเบียบนี้

“การจัดตั้ง” หมายความว่า การจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“รวม” หมายความว่า การนำนักเรียนในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ใกล้กันตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปมาเรียนรวมกัน โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น เพื่อให้การบริหารและจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพเกิดผลดีแก่ผู้เรียนทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพการศึกษา

“เลิก” หมายความว่า การเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“สถานศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาลักษณะพิเศษบางประการ ได้แก่

- (๑) สถานศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศเฉพาะด้าน
- (๒) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในเชิงทดลอง วิจัยและพัฒนา
- (๓) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส
- (๔) สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นสถานศึกษาตัวอย่างหรือต้นแบบสำหรับการจัดการศึกษา

(๕) สถานศึกษาในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรืออยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ หรือจัดตั้งเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่าง ๆ

ข้อ ๓ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจในการตีความ วินิจฉัย รวมทั้งออกประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด และจัดทำชี้แจงให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวดที่ ๑ การจัดตั้งสถานศึกษา

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาจัดตั้งสถานศึกษาใหม่ แนวปฏิบัติในการจัดตั้งสถานศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนการจัดตั้งสถานศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา โดย

(๑) สถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นในชุมชนใดต้องมีจำนวนนักเรียน ดังต่อไปนี้

(๑.๑) ระดับประถมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนในแต่ละรายอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน มาเข้าเรียน ถ้ามีนักเรียนในแต่ละรายอายุไม่ถึงยี่สิบห้าคน แต่มากกว่าสิบคน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น

(๑.๒) ระดับมัธยมศึกษา ต้องมีจำนวนนักเรียนที่จะมาเข้าเรียนชั้นละไม่น้อยกว่าแปดสิบคน ถ้ามีนักเรียนไม่ถึงชั้นละแปดสิบคน แต่มากกว่าสี่สิบคน ให้จัดตั้งเป็นสาขาของสถานศึกษาอื่น

(๒) สถานที่ที่จะจัดตั้งสถานศึกษาต้องเป็นที่ดินที่มีหลักฐานอนุญาตให้ใช้ ตามประเภทของที่ดินอย่างถูกต้อง จำนวน ไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าไร่

(๓) สถานศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องอยู่ห่างจากสถานศึกษาประเภทเดียวกัน ที่ตั้งอยู่เดิม ไม่น้อยกว่าหกกิโลเมตร ตามเส้นทางคมนาคม

(๔) ให้นำบุคคล นิติบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้งสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๕) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาถ้อยคำร้องตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือในกรณีที่ทางราชการเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดตั้งสถานศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณาอนุญาต

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอนุญาตการจัดตั้งสถานศึกษาตามคำร้องขอในข้อ ๕ (๔)

เมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอนุญาตแล้วให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศจัดตั้งสถานศึกษา และให้จัดระบบส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ข้อ ๗ ในท้องที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่น หรือในท้องที่ที่มีความจำเป็นพิเศษ หากไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งสถานศึกษาตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นได้ ให้ขออนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงงบประมาณ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของการจัดการศึกษา

ข้อ ๘ การจัดตั้งสถานศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

หมวดที่ ๒

การรวมสถานศึกษา

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณารวมสถานศึกษาตั้งแต่สองแห่งขึ้นไป เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เกิดผลดีแก่ผู้เรียน ทั้งในด้านสิทธิโอกาส และคุณภาพการศึกษา โดยจัดเป็นชั้นหรือช่วงชั้น

แนวปฏิบัติในการรวมสถานศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรวจสอบข้อมูล จัดทำแผนการรวมสถานศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา โดย

(๑) สถานศึกษาใดที่อยู่ใกล้เคียงกันมีความเห็นควรรวมสถานศึกษา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) จัดทำแผนการรวมสถานศึกษา

(๑.๒) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน

(๑.๓) เสนอแผนการรวมสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความเห็นควรรวมสถานศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

(๒.๑) จัดทำแผนการรวมสถานศึกษา

(๒.๒) แจ้งสถานศึกษาที่จะรวมกัน

(๒.๓) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน

(๒.๔) เสนอแผนการรวมสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาการให้ความเห็นชอบการรวมสถานศึกษา โดยให้มีผลก่อนวันเริ่มต้นปีการศึกษา ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศรวมสถานศึกษา และให้จัดระบบติดตามช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ ๓ การเลิกสถานศึกษา

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาเลิกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษานั้นมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีนักเรียนที่จะจัดการเรียนการสอน

(๒) จำนวนนักเรียนลดลง จนไม่สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้

แนวปฏิบัติในการเลิกสถานศึกษา

(๑) ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน แล้วให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

(๒) ให้สถานศึกษา แจ้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษาถัดไป

(๑) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศเลิกสถานศึกษาและจัดให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมถึงการดำเนินการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ของสถานศึกษา

(๔) บรรดาเอกสารสำคัญของสถานศึกษาที่ถูกเลิกทุกประเภท ให้โอนไปอยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษาอื่นตามที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

(๕) การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

(๖) การเลิกสถานศึกษาโดยปกติควรเลิกปีละหนึ่งชั้นเรียน เริ่มตั้งแต่ชั้นต้นของสถานศึกษา เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษอาจเลิกปีละเกินกว่าหนึ่งชั้นเรียน หรืออาจเลิกพร้อมกันทุกชั้น

(๗) เมื่อเลิกสถานศึกษาจะต้องจัดให้นักเรียนในสถานศึกษาที่ถูกเลิกได้เข้าเรียนทุกคน

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานการจัดตั้ง รวม และเลิกสถานศึกษา ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทราบและให้การสนับสนุน

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นที่ไม่อาจมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้มาใช้กับการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาได้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำเสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

วิจิตร ศรีสอ้าน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ